

HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUKSELLE

Asia	Oikaisuvaatimus hankintapäätöksestä
Vaatimuksen kohteena oleva päätös	Helsingin kaupungin elinkeinopalvelun / Matkailu- ja kongressitoimiston päätös tilauksesta tutustumisvierailuryhmien kuljetuspalveluista 28.6.2011 (hankintamenettelyn nro H029-11-1)
Hankintayksikkö	Helsingin kaupungin elinkeinopalvelu / Matkailu- ja kongressitoimisto
Hankintamenettelyn toteuttaja	Helsingin kaupunki / Hankintakeskus
Voittanut tarjoaja	ME-Taxiservice Oy (2306729-1)
Päätöksen tiedoksianto	Annettu tiedoksi valittajalle sähköpostilla 16.8.2011

Oikaisuvaatimuksen tekijä	Royalbus Oy (y-tunnus 2171545-1)
Asiamies ja prosessiosoite	varatuomari, oikeustieteen lisensiaatti Marjo Paananen Kuljetusalan Lakiasiaintoimisto Oy Nuijamiestentie 7, 00400 Helsinki Puh 09 47899 432, 045 879 4066 Fax 09 454 6036 Sähköposti marjo.paananen@kalt.fi

VAATIMUKSET

Royalbus Oy vaatii, että kaupunginhallitus oikaisee hankintayksikön päätöstä siten, että hankintamenettelyn kohteena oleva kuljetuspalvelu tilataan Royalbus Oy:ltä.

PERUSTEET

Tarjouspyyntö ja valintapäätös

Helsingin kaupungin hankintakeskus on 19.4.2011 antanut Helsingin kaupungin elinkeinopalvelun / Matkailu- ja kongressitoimiston puolesta tarjouspyynnön henkilökuljetuksista (asia H029-11-1). Tarjouspyynnön mukaan tarjouksen valintaperusteena on kokonaistaloudellinen edullisuus / halvin hinta. Kokonaistaloudellinen edullisuus ratkaistaan pyynnön mukaan painoarvoltaan siten, että hinnan osuus on 70 % ja laatutekijöiden 30 %. Laatutekijöiden osalta on todettu, että liitteessä mainittujen toivottavien vaatimusten toteutumisen osalta saa pisteitä tietyillä määrillä. Laatutekijöiden pistelaskennan jälkeen on maininta ”edellä kohdassa 6.2 on ilmoitettu, mitä tietoja tarjoajan on toimitettava tarjouksensa liitteenä tarjousten vertailua varten.” Kohdassa 6.2 todetaan, että vertailua varten tarjoajan on liitettävä tarjoukseensa alla mainitut selvitykset, johon on alle kirjoitettu ”Palvelukuvauksen liitteessä (liite 2) mainitut selvitykset”. Tarjouspyynnön jaksossa 4 esitetään tarjoajan vähimmäisvaatimukset – jakson otsakkeena on ”Tarjoajan soveltuvuuden vähimmäisvaatimukset ja tarjoukseen liitettävät selvitykset”.

Helsingin kaupungin talous- ja suunnittelukeskuksen elinkeinojohtajan pöytäkirjan 28.6.2011 (8/2011) mukaan vs. elinkeinojohtaja on päättänyt oikeuttaa matkailu- ja kongressitoimiston tilaamaan tutustumisvierailuryhmien kuljetuspalvelut hankintakeskuksen kilpailutuksen perusteella ME-Taxiservice Oy:ltä. Kyseinen päätös on annettu valittajalle tiedoksi 16.8.2011 sähköpostilla.

Tiedoksiannon liitteenä olevan tarjousvertailun mukaan voittanut ME-Taxiservice Oy on saanut 99,19 pistettä, jotka koostuvat kokonaishintapisteistä 69,19 ja laatupisteistä 30. Toiseksi tullut Royalbus Oy on saanut yhteensä 98,18 pistettä, jotka koostuvat kokonaishintapisteistä 70 ja laatupisteistä 28,13. Kaikki muut tarjouksen antaneet ovat saaneet laatupisteistä täydet pisteet paitsi Royalbus Oy. Royalbus Oy on siis voittanut kilpailun hintavertailun osalta, mutta tullut toiseksi laatupisteissä häviämisen vuoksi.

Laatuvertailun kohta, josta Royalbus Oy ei saanut pistettä

Royalbus Oy:n merkinnät kyseisessä kohdassa

Royalbus Oy ei saanut täysiä pisteitä laatuvertailussa, koska sen tarjouksessa on ruksitettu tarjouspyynnön liitteeseen toivottavien vähimmäisvaatimusten kohtaan 13 ”Ei” (kohdassa lukee ”Malli varausvahvistuksesta liitettynä tarjoukseen”). Lisätietona Royalbus Oy:n tarjouksen tekijä on kirjoittanut viereen ”Toimitaan kuten palvelukuvauksessa toivotaan”. Royalbus Oy ei laittanut mallia mukaan tarjoukseen. Todettakoon, että Helsingin kaupungin hankintakeskuksen asian valmistelijalta on varmistettu puhelimitse, että piste on jätetty antamatta nimenomaan tästä kohdasta.

Edellisessä vaatimuskohdassa 12 on toivottavana vaatimuksena ”Palvelukuvauksen mukainen varausvahvistuksen sisältö”, johon Royalbus Oy on vastannut ”On”. Royalbus Oy:n tarjouksen laatinut on ymmärtänyt, että pisteitä lasketaan tiettyjen laatuvaatimusten täyttämistä, eikä hän ymmärtänyt, että kohdan ruksimisesta kohtaan ”Ei” voisi menettää pisteen, koska edellisessä kohdassa vastatun lisäksi hän oli vielä kirjoittanut kohtaan 13 lisätarkennuksena, että yrityksessä tehdään juuri palvelukuvauksen vaatimuksen mukainen varausvahvistus.

Arviointi pisteytyksestä kohdan 13 osalta

Lain julkisista hankinnoista 41 § 1 momentin 7 kohdan mukaan tarjouspyynnössä on oltava tarjouksen valintaperuste sekä käytettäessä kokonaistaloudellista edullisuutta tarjouksen vertailuperusteet ja niiden suhteellinen painotus tai niiden kohtuullinen vaihteluväli taikka poikkeuksellisissa tapauksissa vertailuperusteiden tärkeysjärjestys. Mainitun lain 62 §:ssä säädetään tarjousten vertailuperusteista. Hallituksen esityksen (HE 50/2006) mukaan vertailuperusteiden on liityttävä hankinnan kohteeseen, oltava objektiivisia ja syrjimättömiä eivätkä ne saa antaa hankintayksikölle rajoittamatonta valinnanvapautta.

Kohta 13 on ollut todellisuudessa vaatimus liitteen toimittamisesta, josta laatuvertailussa on kuitenkin annettu piste. Kohdan mukaan liitteelle ("mallille") ei ole määritetty minkäänlaista laatuvaatimusta. Itse tarjouspyynnössä on ollut muiden liitevaatimusten lisäksi pyyntö toimittaa "Palvelukuvauksen liitteessä (liite 2) mainitut selvitykset". Vaatimuskohtien pakollisista vähimmäisvaatimuksista on erikseen tarjouspyynnössä liitteen antamisohjeet sekä vielä ruksitettavassa lomakkeessa selvästi ilmoitettu vaadittavat asiakirjat. Ainoastaan yhdessä toivottujen vähimmäisvaatimusten kohdassa pyydetään selvitystä (kohta 6 "Selvitys kuljettajien vaatetukseen liittyvästä ohjeistuksesta"). Itse tarjouspyynnössä on mainittu vain selvitysten toimittamisvelvollisuudesta, mutta ei mainittu, että myös halutaan jotakin malleja yhtiön käyttämistä asiakirjoista.

Varausvahvistusmallin liittämistä tarjoukseen ei voida pitää lain julkisista hankinnoista 41 § mukaisena valintaperusteena, joka vaikuttaa vertailuun. Mallin laittaminen mukaan tarjoukseen ei ole edes antanut mitään lisäarvoa vertailuun verrattuna siihen, että tarjouksen tekijä kertoo varausvahvistusten olevan palvelunkuvauksen mukaisia. Mallin toimittamisvaatimus on ainakin esitetty niin epäselvästi, että asian käsittelijän olisi tullut ymmärtää, että tarjouksen antaja on jättänyt mallin liittämättä ilman, että olisi ymmärtänyt asian merkitystä.

Hankintayksikön / kilpailutuksen toteuttajan olisi pitänyt kohdan vertailuun mukaan ottaessaan pyytää tarjouksen tekijää täydentämään tarjoustaan mallilla. Valitukseen on nyt liitetty malli varausvahvistuksesta, josta ilmenee, ettei malli tuo mitään lisäarvoa verrattuna siihen, että tarjouksen tekijä on luvannut toimia palvelunkuvauksen mukaisesti. Hankintamenettelyssä ei varmasti ole ollut tarpeen saada tietoon esimerkkiä tarjoajan todellisuudessa tekemästä varausvahvistuksesta, josta ilmenisi tarjoajan asiakastietoja.

Kohdan 13 mukainen laatuvaatimus pitäisikin jättää poista tarjousten vertailusta tai Royalbus Oy:lle tulisi myös antaa kyseisestä kohdasta piste sen viitattua palvelunkuvauksen mukaiseen varausvahvistukseen.

Voittaneella tarjoajalla on hankintakeskuksesta saadun tiedon mukaan ollut tarjouksen liitteenä esimerkki todellisesta yhtiön tekemästä varausvahvistuksesta. Tarkalleen ottaen tarjouspyynnössä oli kuitenkin pyydetty mallia, eikä esimerkkiä, joten voittanutkaan tarjoaja ei ole toiminut toivottavan vähimmäisvaatimuksen mukaan. Voittaneen tarjoajan varausvahvistusesimerkki on merkitty salaiseksi. Esimerkki pitäisi saada tarkastettavaksi, jotta voidaan todeta, täyttääkö se edes tarjouspyynnön palvelunkuvauksen vaatimukset varausvahvistuksesta. Lisäksi tulisi tietää, onko esimerkki ollut heti tarjouksen liitteenä, vai onko se pyydetty täydennyksenä.

Voittaneen tarjouksen puutteet

Pakollinen vähimmäisvaatimus; voimassa oleva henkilöliikennelupa ja kopio siitä

Tarjouspyynnön kohdan 4.2 vaatimus 2 mukaan tarjoajalla on oltava voimassa viimeistään ennen hankintapäätöksen tekemistä hankinnan toteuttamiseksi tarvittavat lakisääteiset luvat ja/tai muut mahdolliset suostumukset. Vaatimuskohdan mukaan tarjoajan on tullut liittää tarjoukseensa kopiot henkilökuljetuksiin tarvittavista liikennöintiluvista.

Myös vertailulomakkeen pakollisissa vähimmäisvaatimuksissa kohdassa 1. lukee ”Kopio voimassa olevasta henkilöliikenneluvasta”.

Voittanut tarjoaja on luvannut liitteensä 4 mukaan vain anoa liikennelupaa ennen sopimuksen voimaan tuloa. Saamamme tiedon mukaan voittanut tarjoaja on saanut joukkoliikenneluvan 14.7.2011 eli vasta 28.6.2011 tehdyn päätöksen jälkeen. Tiedossa ei ole, että sitä olisi edes toimitettu tarjouksen liitteeksi jälkikäteen.

Voittaneelta tarjoajalta on puuttunut pakollinen vähimmäisvaatimus, joten se olisi tullut sulkea pois tarjouskilpailusta heti tarjouksen antamisen jälkeen, koska se on vain luvannut anoa liikennelupaa ennen sopimuksen voimaan tuloa. Ainakin tarjoaja olisi pitänyt sulkea pois tarjouskilpailusta ennen päätöksen tekemistä, koska liikennelupaa ei ollut voimassa.

Pakollinen vähimmäisvaatimus; Henkilökuljetuksiin vaadittavat vastuujat ja muut mahdolliset vakuutukset sekä kopiot vakuutusasiakirjoista

Tarjouspyynnön 4.2 vaatimus 3 mukaan tarjoajan on tullut liittää tarjoukseen selvitys siitä, miten kattavasti kalusto ja henkilökuljetukset on vakuutettu sekä kopiot näistä vakuutusasiakirjoista. Selvitys voi tarjouspyynnön mukaan olla tarjoajan itsensä laatima. Missään ei kuitenkaan sanota, että kopioita vakuutusasiakirjoista ei tarvitsisi selvityksestä huolimatta liittää tarjoukseen.

Voittaneen tarjouksen mukainen selvitys vastuujat ja muista vakuutuksista on liitteessä 2. Lisäksi liitteenä on yhden ajoneuvon kohdalta turvaselvitys. Voittanut tarjoaja ei ole siis toimittanut kopioita kaikista vaadituista vakuutusasiakirjoista.

Voittanut tarjoaja olisi pitänyt sulkea pois tarjouskilpailusta myös tällä perusteella.

Pakollinen vähimmäisvaatimus; sopivaan ajokalustoon liittyvä selvitys siitä kuinka monen henkilölle se on rekisteröity

Tarjouspyynnön kohdan 4.2 vaatimus 5 kohdan mukaan tarjoukseen on liitettävä tarjoajan itsensä laatima selvitys tarjouspyynnön palvelunkuvaukseen sopivasta ajokalustosta ja kuinka monen henkilölle se on rekisteröity.

Voittaneen tarjouksen liitteestä 1 huomautetaan, ettei voittanut tarjoaja ole kirjoittanut kaikkien ajoneuvojen kohdalle määrää, jolle ajoneuvot on rekisteröity.

Voittanut tarjoaja olisi pitänyt sulkea pois tarjouskilpailusta myös tällä perusteella.

Pakollinen vähimmäisvaatimus; alihankkijoiden tulee täyttää samat hankinnan palvelukuvauksen vaatimukset kuin varsinaisen tarjoajan – kopiot henkilökuljetuksiin tarvittavista liikennöintiluvista

Voittaneen tarjouksen mukana ei ole ollut ilmoittamansa alihankkijan Ventoniemi Oy:n liikennelupaa. Tarjouksen tekijä on luvannut sen ennen sopimuksen voimaantuloa. Liikennelupakopiota ei ole ilmeisesti ollut päätöstä tehtäessä. Ottaen huomioon jo edellä mainittu tarjouspyynnön liikennelupaohjeista, voittanut tarjoaja olisi tullut sulkea pois tarjouskilpailusta.

Toivottavat vähimmäisvaatimukset; mahdollisuus mikrofonin käyttöön

Tähän liittyen huomautetaan, että voittaneen tarjouksen tekijä on ruksinut kohdan ”On”, vaikka sen kaikissa ajoneuvoissa ei lisätarkennuksen mukaan ole mikrofonia.

Royalbus Oy:n uusi ajoneuvo

Royalbus Oy:n tarjouksen liitteen 7 mukainen luvattu 49-paikkainen Scania on tullut yrityksen hallintaan. Ajoneuvon rekisterinumero on GJU-912. Liitteessä mainitun VW Transporter VIP:n osalta ovat juuri rahoitusneuvottelut meneillään.

Kaluston laatua ei ollut tarjouspyynnön vertailuperusteena. Roaylbus Oy haluaa kuitenkin tuoda esille, että on toiminut kuten on tarjouksessaan luvannut.

Yhteenveto

Royalbus Oy:n tarjous on täyttänyt kaikki tarjouspyynnön vähimmäisvaatimukset, voittanut hintavertailussa ja täyttänyt käytännössä kaikki toivotut vähimmäisvaatimukset. Voittanut tarjoaja ME-Taxiservice Oy ei ole pakollisia vähimmäisvaatimuksia täyttänyt, eikä myöskään toimittanut kaikkia vähimmäisvaatimuksiin liittyviä asiakirjoja. Toivottujen vähimmäisvaatimusten kohta, josta Royalbus Oy menetti pisteen, ei ole lain julkisista hankinnoista mukainen vertailuperuste.

Päätöstä tulee oikaista vaaditulla tavalla.

Helsingissä 26.8.2011

ROYALBUS OY

LAATI

Marjo Paananen
varatuomari, oikeustieteen lisensiaatti
Lohja

LIITTEET

- 1) kopio valituksesta markkinaoikeudelle (ei liitteitä)
- 2) malli varausvahvistuksesta
- 3) valtakirja